

Valtiovarainministeriölle

LAUSUNTO LÄHDEVEROLAIN JA ENNAKKOPERINTÄLAIN MUUTOSEHDOTUKSISTA

Valtiovarainministeriö on pyytänyt OP Ryhmältä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain, ennakoperintälain sekä verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 9 §:n muuttamisesta. Lausuntonaan OP Ryhmä esittää kunnioittavasti seuraavan.

1 Ennakoperintälain muutokset suomalaisten sijoittajien verovalvonnan tehostamiseksi ovat tervetulleita

Ehdotetut muutokset liittyvät EU:n arvopaperikeskusasetuksesta johtuviin kansallisiin lainsäädäntömuutoksiin, jotka käytännössä mahdollistavat suomalaisille sijoittajille ulkomaisten hallintarekisteritilien käytön sijoitettaessa suomalaisiin pörssilistattuihin osakkeisiin. Toisin kuin suomalaiset finanssialan yritykset, muista EU-maista ja kolmansista maista palveluita tarjoavat pankit ja sijoituspalveluyritykset eivät ole velvollisia toimittamaan tietoja verohallinnolle esimerkiksi esitetytyn veroilmoituksen pohjaksi.

Ehdotuksen mukaan ennakoperintälakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että Suomessa asuvan tunnistamattoman verovelvollisen saamasta osingosta tulee toimittaa 50 prosentin ennakonpidätys. Muutoksilla pyritään varmistamaan, että osingon maksaja saa pääsääntöisesti aina tiedon siitä onko osingon saaja Suomessa asuva, jolloin ennakonpidätys olisi mahdollista.

Pidämme esitettyä tavoitetta suomalaisten sijoittajien tunnistamiseksi oikeansuuntaisena. Jäljempänä esitetyllä tavalla kiinnitämme kuitenkin huomioita siihen, että ehdotetut muutokset ovat eduskunnan ponteen verrattuna hyvin laajoja ja vastaavasti ehdotuksen perustelut tiukasta aikataulusta johtuen niukat.

2 Yksinkertaistetusta osinkoveromallista luopuminen heikentäisi Suomen osakemarkkinoiden kilpailukykyä ja vaikeuttaisi listayhtiöiden rahoituksensaantia

Ennakoperintälain muutosten lisäksi luonnoksessa esitetään kokonaan luovuttavaksi hallintarekisteröidyistä osakkeista saatujen osinkojen verotuksen niin sanotusta yksinkertaistetusta menettelystä. Pidämme ehdotusta tältä osin kansainvälisten suositusten ja käytäntöjen vastaisena ja kotimaisten osakemarkkinoiden kehityksen näkökulmasta haitallisena.

Ehdotuksen mukaan lähdeverotuksessa luovuttaisiin yksinkertaistetusta, veromaatietoon perustuvasta mallista ja vaadittaisiin lopullisen osingonsaajan tunnistamista osingonmaksuhetkellä. Ymmärrämme tämän tavoitteen taustan, mutta samalla kiinnitämme huomiota vakiintuneisiin kansainvälisiin ja usein manuaalisiin käytäntöihin, jotka asettavat käytännön rajoitteita tietojen toimittamiselle osinkojen maksamiseen liittyvässä erittäin nopeassa aikataulussa.

Suomessa osingonmaksukausi on verraten lyhyt ajanjakso vuodesta. Käytännössä kaikki suomalaisten pörssiyritysten osingot maksetaan noin kahden kuukauden ajanjakson kuluessa. Rajat ylittäviin osingon maksujärjestelyihin liittyy useita eri maissa sijaitsevia osapuolia ennen lopullista osingon saajaa. Lisäksi maksuprosessit perustuvat hyvin pitkälti manuaaliseen tapahtumien prosessointiin. Ongelmaksi muodostuu erityisesti kansainvälisten säilyttäjien käytännöt. Niillä ei ole käytössä yhteneväisiä prosesseja tai standardeja, joilla monipuolaisen hallintaketjun läpi saataisiin tuhansien eri maissa sijaitsevien sijoittajien loppuasiakastieto lyhyessä

ajassa suomalaisen tilinhoitajan käyttöön. Myös Suomessa osingonmaksujen aikataulu tiivistyy huomattavasti siirryttäessä Euroopan Keskuspankin TARGET2 Securities (T2S) -selvitysjärjestelmään. Nykyisin osingonmaksun aikaikkuna on viisi päivää ja tämän supistuu T2S-järjestelmään siirryttäessä kolmeen päivään.

Ehdotettu malli olisi kansainvälisten käytänteiden vastainen, jolloin on epäselvää, pystytäänkö ulkomaisille sijoittajille laajassa määrin maksamaan osinkoja oikea-aikaisesti. On hyvin epätoennäköistä, että kansainväliset säilyttäjäpankit muuttaisivat prosessejaan silmällä pitäen Suomen markkinan erityispiirteitä. Hallituksen esitysluonnos johtaa käytännössä siihen, että kansainvälisten sijoittajien osingoista maksettaisiin ensin täysimääräinen 35 %:n lähdevero ja tämän jälkeen oikea määrä haettaisiin takaisin hakumenettelyssä. Tämä puolestaan lisäisi käsitksemme mukaan niin Verohallinnon kuin suomalaisten pankkien manuaalisen työn määrää ja loisi tehottomuutta sekä pidentäisi verojen takaisin hakuajoja. Vastaavasti kotimaisten osakemarkkinoiden houkuttelevuus kansainvälisten sijoittajien silmissä heikkenisi ja suomalaisten listayhtiöiden rahoituksensaanti vaikeutuisi.

Vuonna 2005 käyttöön otettu lähdeveromalli on tunnustettu toimivaksi mm. EU-komission lähdeverotusta koskevassa suosituksessa. Osana EU:n pääomamarkkinoiden kehittämistä ja pääomamarkkinaunionihanketta komissio parhaillaan arvioi uudelleen parhaita lähdeverokäytänteitä. Tätä silmällä pitäen komission asettama European Post Trade Forum (EPTF) tuoreessa raportissaan ehdottanut siirtymistä Suomessa nykyisin käytössä olevan tyyppiseen yksinkertaistettuun menettelyyn. Erityisesti on huomattava, että HE-luonnoksessa esitettyä mallia pidetään juuri rajat ylittävän tehokkaan selvitystoiminnan esteenä¹.

3 Etenemisehdotus

Pikaisella vauhdilla laadittuun ehdotukseen liittyy merkittäviä lainsäädännöllisiä riskejä, jotka voivat vahingoittaa markkinoidemme toimintaa. Ehdotuksesta puuttuu täysin kansainvälinen vertailu ja vaikutusarvio. Puutteellisen valmistelun pohjalta ei tule toteuttaa laajakantoisia ja suomalaisten pörssiyritysten rahoituksensaantia heikentäviä lainsäädäntötoimia.

Ehdotamme, että tulevassa lakiehdotuksessa keskityttäisiin ulkomaisia hallintarekisteritilejä mahdollisesti käyttävien suomalaisten sijoittajien osinkoverotuksen oikeellisuuden varmistamiseen ennakkoperintälain mukaisella 50 %:n määrällisellä verolla, jos osingonsaajaa ei luotettavasti tunnisteta.

Markkinoidemme kilpailukyvyyn turvaamiseksi laajemmista lähdeverolain muutoksista tulisi luopua. Mahdollisessa jatkovalmistelussa olisi otettava huomioon erityisesti EU:n pääomamarkkinaunioniin liittyvät lähdevero koskevat suositukset ja laatia lainsäädäntömme kilpailukykyiseksi vastaamaan parhaita eurooppalaisia käytäntöjä.

Erkki Sarsa

Tuomas Majuri

Edunvalvontajohtaja

Edunvalvontapäällikkö

---

¹ Ks. European Post Trade Forum, 15.5.2017 s. 102 *“many of the current administrative and efficiency problems can be resolved by eliminating the need to pass on detailed information on beneficial owners through the custody chain up to the local withholding agents. This can be best achieved by allowing any intermediary in the chain to either assume full withholding responsibilities or to take responsibility for granting withholding tax relief by sending pooled withholding rate information to the upstream intermediary”*